

Sveriges feministiska utrikespolitik – en ny svensk modell?

En studie av Sveriges feministiska utrikespolitiks inflytande i fredsprocessen i Colombia

Abstract

The Swedish government has presented its feminist foreign policy of focusing on women's rights, representation, and resources as a step towards peace and security in the international community. This paper conducts an empirical study of Sweden's actions in Colombia to understand how this policy works in practice. The peace agreement between the Colombian state and the leftist FARC-guerrilla was reached with Swedish aid in 2016, ending more than 50 years of civil war, which makes Colombia a good arena for such a study. To conduct the analysis a theoretical framework, "Feminist Foreign Policy Analysis", is built based on Foreign Policy Analysis and a feminist perspective on International Relations. From this framework four categories are identified for qualitative analysis; *Inclusion of women*, *Change of structures*, *Gender-based and sexual violence* and *The personal is political*. After conducting a qualitative content analysis of eight documents regarding Sweden's actions in the peace process in Colombia, it is argued that the feminist foreign policy in practice emphasizes inclusion of women in all parts of society and actively opposes gender-based and sexual violence. However, the policy has a narrower view of gender and is less progressive than the Swedish government has made it out to be.

Keywords: Swedish Feminist Foreign Policy, Colombia, Qualitative Content Analysis, Feminist FPA, Feminist International Relations

Words: 9998

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning.....	2
1.2	Materialdiskussion	2
1.3	Avgränsning	3
1.4	Tidigare forskning	3
1.4.1	Foreign Policy Analysis (FPA)	3
1.4.2	Feministisk IR	4
1.4.3	Sveriges feministiska utrikespolitik	5
1.5	Disposition	6
2	Colombia som arena	7
2.1	Varför Colombia?.....	7
2.2	Konflikten i Colombia.....	7
3	Teoretiska utgångspunkter	9
3.1	Foreign Policy Analysis (FPA)	9
3.2	Feminism som perspektiv på Internationella Relationer (Feministisk IR-teori)	10
3.3	Feministisk FPA	12
4	Metod och design	15
4.1	Kvalitativ innehållsanalys	15
4.2	Urval och tillvägagångssätt	16
4.3	Validitet och reliabilitet.....	16
4.4	Kodschema	17
5	Resultat och analys	19
5.1	Inkludering	19
5.2	Förändring av strukturer.....	22
5.3	Könsbaserat och sexuellt våld.....	23
5.4	Det personliga är politiskt	25

6	Diskussion och slutsats	26
7	Referenser	28
7.1	Forskningsunderlag	32

1 Inledning

I oktober 2014 blev Sverige det första landet i världen att deklarerera en feministisk utrikespolitik (Utrikesdepartementet 2019). Ett steg mot en mer fredlig värld, om vi ska tro Sveriges dåvarande utrikesminister Margot Wallström, som menar att jämställdhet inte bara är ett mål i sig, utan också en förutsättning för fred, säkerhet och hållbar utveckling (Wallström 2015). Den svenska feministiska utrikespolitiken grundar sig i ett normativt åtagande till FN-resolutionen 1325 - for Women Peace and Security (WPS) som antogs år 2000 (Aggestam – Bergman Rosamond 2019, s. 38). WPS-agendan betonar kvinnans givna roll i alla delar av en fredsprocess, erkänner att krig och konflikter påverkar kvinnor och flickor på annat sätt än män och pojkar och att man ska ha ett jämställdhetsperspektiv i alla delar av fredsarbetet (FNSR 2000).

I ”Handbook - Sweden’s feminist foreign policy” framgår det att Sveriges feministiska utrikespolitik ska ses som ett arbetssätt och ett perspektiv där kärnan är att utrikesförvaltningen, i alla dess delar, ska sträva efter att stärka kvinnors *rättigheter, representation* och *resurser* i den *realitet* de lever i. Vidare är det en transformativ agenda som har som mål att förändra strukturer och belysa kvinnor som aktörer. Den svenska feministiska utrikespolitiken är en metod som motverkar diskriminering och ojämställdhet, samt baseras på intersektionalitet och tar hänsyn till människors olika förutsättningar och behov (Utrikesdepartementet 2019, s.12-13). I denna uppsats ämnar jag ta reda på vad detta innebär i praktiken.

Det har gjorts en del forskning om den svenska utrikespolitiken sen den lanserades, framförallt av de svenska forskarna Karin Aggestam och Annika Bergman Rosamond. De har även, i olika publikationer, varit med i framtagandet av ett teoretiskt ramverk för att kunna studera de feministiska normer och strategier som blir vanligare inom internationell politik och som den svenska feministiska utrikespolitiken är en del av. Feministisk Foreign Policy Analysis (Feministisk FPA) är det ramverk som kommer att användas i denna studie för att analysera Sveriges feministiska utrikespolitik. Den forskning som har gjorts, både på svensk feministisk utrikespolitik och på feministisk FPA, har framförallt varit teoretiskt. Mitt bidrag blir att applicera teorin på faktisk empiri för att se hur den svenska feministiska utrikespolitiken tar sig uttryck i praktiken.

Sverige framhåller gärna att den nya utrikespolitiken bidrar till fred och säkerhet. Därför kommer denna uppsats att genomföra en kvalitativ innehållsanalys för att studera Sveriges insats i fredsprocessen i Colombia. Sverige har under många år verkat för att skapa fred i Colombia genom politiska och ekonomiska bidrag och framförallt arbetat för en inkluderande fredsprocess där kvinnor är involverade i både fredsförhandlingarna och implementeringen av

fredsfördraget, allt i linje med den feministiska utrikespolitiken (Utrikesdepartementet 2016a). Det är av stor relevans att studera hur den svenska feministiska utrikespolitiken fungerar i praktiken och vilken inverkan den har. Då fredsprocessen i Colombia lyfts som ett lyckat exempel på hur man genom att inkludera kvinnor i fredsprocessen har lyckats mäkla fred, inte minst av Sverige själva, är det en bra arena för att genomföra just den studien.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur den svenska feministiska utrikespolitiken tar sig uttryck i praktiken i en fredsprocess. Det är således i första hand en inomvetenskaplig studie som ämnar fylla den kunskapslucka som finns gällande Sveriges feministiska utrikespolitik på ett empiriskt fall, i detta fall med Colombia som arena. Då feministiska normer, såsom främjande av jämställdhet, kvinnors rättigheter och kvinnligt ledarskap, blir ett vanligare inslag i global politik, bland annat genom att flera länder följt i Sveriges fotsteg och rört sig mot en mer feministisk utrikespolitik, har uppsatsen även en utomvetenskaplig relevans när det kommer till att förstå och tolka denna ökning av feministiska värden och normer som stater implementerar i sin utrikespolitik.

Frågeställningen är således:

- Hur tog sig den svenska feministiska utrikespolitiken uttryck i fredsprocessen i Colombia?

1.2 Materialdiskussion

Uppsatsens empiriska material kommer bestå av tal, uttalanden och policydokument som rör fredsprocessen i Colombia utifrån ett utrikespolitiskt perspektiv. Det är alltså Sveriges officiella hållning och uttalanden som kommer att studeras, undersökningen kommer inte att behandla ställningstaganden från internationella organ där Sverige är medlem exempelvis FN eller EU. Dessa källor bedöms ha hög extern källkritik då det enkelt går att belägga dess autenticitet och äkthet. Gällande den interna källkritiken så bedöms materialet trovärdigt, man skulle kunna tänka sig att det finns en intention att idealisera sin insats eller belysa de mest lyckade åtgärderna, men detta anses osannolikt då regeringens arbete granskas och eventuella skönmålningar hade uppmärksammats och kritiserats (Bergström – Boréus 2018, s. 41).

1.3 Avgränsning

För att kunna genomföra en fokuserad och väl utförd uppsats så avgränsas uppsatsen. Tidsmässigt kommer uppsatsen att ta sin början när Sverige deklarerar sin feministiska utrikespolitik i oktober 2014 och avslut vid att fredsfördraget undertecknas av parterna i Colombia och sedan av den colombianska kongressen i november 2016

Det finns flera parter i Colombia som på olika sätt varit involverade i konflikten i landet. Denna uppsats syftar till att förstå den svenska feministiska utrikespolitiken i förhållande till det fredsfördrag som tecknades mellan den colombianska regeringen och FARC-gerillan därför kommer inte alla parter och dess ställning i konflikten att diskuteras. Fokus ligger istället på att ge en övergripande bild på konflikten och följande fredsprocess med utgångspunkt på regeringen och FARC-gerillan.

Då syftet med uppsatsen är att förstå hur den svenska feministiska utrikespolitiken tar sig uttryck i praktiken utgår studien helt ifrån svenskt perspektiv, därför kommer inget material från colombianska myndigheter eller colombianskt perspektiv att behandlas.

1.4 Tidigare forskning

I kommande avsnitt presenteras tidigare forskning som är relevant för uppsatsen. Först kommer en redogörelse för hur relevanta delar av FPA som teori har vuxit fram, för att sedan mer djupgående och konkret lyfta forskning om feministisk utrikespolitik som denna uppsats tar avstamp ifrån. Sedan kommer en redogörelse om tidigare forskning gällande feministiskt perspektiv på Internationella Relationer följt av svensk feministisk utrikespolitik. Till sist redogörs för hur denna studie tar vid och kan relateras till den tidigare forskning som presenterats.

1.4.1 Foreign Policy Analysis (FPA)

Foreign Policy Analysis har vuxit fram i omgångar, allt efter att nya viktiga insikter och bidrag har uppkommit och vidareutvecklats teorin. Forskarna Richard C. Snyder, James N. Rosenau och Harold och Margot Sprout nämns ofta som några av de som bidragit mest till teoribildningen av FPA. Tillsammans har de lagt grunden för hur man studerar utrikespolitiska beslut på bästa sätt; genom att studera de mänskliga beslutsfattarna på ett multinivåanalytiskt och tvärvetenskapligt tillvägagångssätt kan man systematiskt analysera och förklara

utrikespolitiska beslutsprocesser och beslut (Gustavsson 2014, s. 269-270; Hudson - Day 2020, s. 7, 14-16; Morin - Paquin 2018, s. 2-4).

Ett tydligt könsperspektiv saknas dock i den klassiska FPA-teorin bland annat då den utgår ifrån att män och kvinnor inte agerar olika på grund av deras kön (Hudson – Day 2020, s. 224). Dessutom saknas en förklaringsmodell för uppkomsten av feministiska normer och strategier som vuxit fram på den globala arenan, såsom Storbritanniens satsning på att motarbeta sexuellt våld i konflikt eller “The Hillary Doctrine” i USA som menar att våld mot kvinnor bör ses som ett nationellt säkerhetshot (Aggestam - True 2020).

Några forskare har påbörjat arbetet att bygga tvärvetenskapliga ramverk som förenar FPA med ett feministiskt perspektiv. Ett framgångsrikt försök görs bland annat i Karin Aggestam och Jacqui Trues artikel *Gendering Foreign Policy: A Comparative Framework for Analysis* där författarna presenterar ett tvärvetenskapligt teoretiskt ramverk mellan feministisk IR-teori och FPA för att förklara den ökning av feministiska normer och strategier inom utrikespolitik som de menar blir allt mer framträdande inom global politik (Aggestam – True 2020).

I artikeln “*Theorising feminist foreign policy*” av Karin Aggestam, Annika Bergman Rosamond och Annika Kronsell (2019) argumenterar författarna för att ett ramverk bestående av etisk utrikespolitik, feministisk IR-teori och “ethics of care” kan ge en tillfredsställande förståelse för hur studier av utrikespolitik kan ses ur ett feministiskt perspektiv. De menar att forskning på feministisk utrikespolitik innebär att belysa globala etiska problem, såsom sexuellt våld och kvinnans underordning i fredsprocesser, samt att både lyssna på och ge en röst till de som skadats av dessa problem.

1.4.2 Feministisk IR

Om forskningen gällande feministisk FPA anses nyligen påbörjad har feminiseringen av Internationella Relationer kommit desto längre. Det finns idag mycket forskning om kön inom internationell politik och all kan inte redogöras här. Istället redogörs ett fåtal forskare och verk som spelat större roll för teoribildningen överlag och som denna uppsats inspireras och baseras på.

En av de första och mest framgångsrika forskarna som introducerade kön som en analytisk kategori inom internationella relationer var Cynthia Enloe. I sin bok *Bananas, Beaches & Bases: Making Feminist Sense of International Politics* först publicerad 1989, diskuterar hon den globala politiken ur ett feministiskt perspektiv och avslöjar dess könsblindhet. Hon reflekterar över var kvinnor finns i den globala politiken och varför, samt argumenterar för att där maskuliniteten har sitt starkaste fäste är kvinnor och kön som minst synliga. Vidare fastslår hon att det personliga är politiskt och att det politiska är personligt.

I boken *Gendering Global Conflict Towards a Feminist Theory of War*: (2013) av Laura Sjoberg identifieras kön och könsordningar som centrala i både konflikters uppkomst men även i bekämpningen av dem. Ur ett feministiskt

perspektiv reflekterar hon över vad som orsakar krig, vad de har för betydelse, hur de praktiseras och hur de upplevs. Hon formulerar sedan en strategi för att förstå krig baserat på bland annat ojämställdhet, könsbaserat våld och maktstrukturer. Hon förtydligar att ett feministiskt perspektiv på globala konflikter även måste uppmärksamma våldet som sker på arbetsplatser, i hemmet eller i sovrummet.

1.4.3 Sveriges feministiska utrikespolitik

I oktober 2014 deklarerade Sverige som första land i världen en feministisk utrikespolitik. Eftersom feministisk utrikespolitik är ett nytt inslag i världspolitiken är forskning inom området begränsat.

I artikeln *Swedish Feminist Foreign Policy in the Making: Ethics, Politics and Gender* genomlyser professorerna Karin Aggestam, och Annika Bergman Rosamond den feministiska utrikespolitiken och identifierar att den ses som ett normativt entreprenörskap uppbyggd på ett etiskt ramverk av kosmopolitism och mänskliga rättigheter. Vidare skriver de att det är en "motvinds-politik" då den utmanar rådande makthierarkier, samhällsstrukturer och politiskt utövande och kräver förändringar som kommer innebära omfördelning av makt och inflytande mellan könen (2016).

I artikeln *Feminist foreign policy 3.0: Advancing Ethics and Gender Equality in Global Politics* analyserar författarna den utveckling de menar att Sveriges feministiska utrikespolitik stegvis gjort sedan den introducerades 2014. De hävdar att i arbetet med att omvandla de tre "R:na" (rättigheter, representation och resurser), som den svenska feministiska utrikespolitiken baseras på, till riktig politik, så har ett till "R" framkommit. De kallar för det nya "R:et" för "reality checks and research" eftersom det syftar på att Sverige bemött det motstånd och motvind de mött med aktuell fakta och forskning. Vidare fastslår de även att Sveriges feministiska utrikespolitik präglas av strävan efter att främja global jämställdhet samt att skapa en metod om hur man genomför detta i praktiken (Aggestam - Bergman Rosamond 2019).

I artikeln *Swedish Feminist Foreign Policy and "Gender Cosmopolitanism"* av Annika Bergman Rosamond (2020) genomför författaren en diskursanalys där hon genom att titta på skydd mot könsbaserat och sexuellt våld studerar hur det feministiska och etiska innehållet i Sveriges feministiska utrikespolitik omsatts i praktiken.

Denna uppsats tar avstamp i den forskning som påbörjat att integrera ett feministiskt perspektiv på FPA och bygger vidare på deras ambitioner. En del av det arbete som redan gjorts erkänns och används i uppsatsens teoretiska ramverk medan andra tankar som inte i första hand anses tillföra något till uppsatsens analytiska syfte lämnas utanför. Gemensamt för de studier som gjorts gällande svensk feministisk utrikespolitik är att de främst undersöker vad den feministiska utrikespolitiken innehåller, vad den skulle kunna bidra med och hur man kan

teoretisera den. Denna uppsats bidrag blir att presentera ett ramverk av den forskning som gjorts och omsätta denna kunskap på ett empiriskt fall och därigenom bidra med kumulativ kunskap inom forskningsområdet.

1.5 Disposition

I uppsatsens *inledande del* presenterades uppsatsens problemformulering- behovet av att förstå Sveriges feministiska utrikespolitik i en empirisk kontext, uppsatsens material diskuterades utifrån de källkritiska reglerna och sedan redogjordes det för de avgränsningar som uppsatsen håller sig inom. Slutligen presenterades den tidigare forskning som finns gällande Feministisk FPA och Sveriges feministiska utrikespolitik och hur denna uppsats placeras in i detta sammanhang. *Huvuddelen* inleder med att presentera och förklara valet av Colombia som arena för studien och en övergriplig redogörelse för konflikten i Colombia ges. Därefter introduceras det teoretiska ramverk som utgör uppsatsens analysverktyg och som ligger till grund för det kodschema som introduceras i metoddelen. I metoddelen klargörs varför kvalitativ innehållsanalys är en passande strategi för uppsatsens ändamål. Sedan introduceras det kodschema som använd för att analysera det empiriska materialet. I följande *analysdel* appliceras det teoretiska ramverket på det empiriska materialet och tolkas genom citat. Slutligen, i uppsatsens *avslutande del*, redovisas och diskuteras resultatet som framkommit i analysdelen och slutligen besvaras forskningsfrågan i slutsatsen.

2 Colombia som arena

2.1 Varför Colombia?

Valet av Colombia som arena baseras delvis på att fredsprocessen har fått mycket uppmärksamhet då ett stort antal kvinnor var inkluderade, samt att det är en konflikt som ägt rum i flera decennier och trots upprepade fredsförsök har ingen fred kunnat uppnås förrän först 2016. Framförallt baseras valet av Colombia som arena för studien på att Sverige hade en stor roll som medlare och det har lyfts som ett lyckat exempel på svensk feministisk utrikespolitik (Wallström – Soini 2016). Vice statsminister och dåvarande biståndsminister Isabella Lövin beskrev Sveriges insats i Colombia för Svenska Dagbladet: ”Vi har bidragit till världens första jämställda fredsavtal” (Svenska Dagbladet 2016). Att välja fall efter *most-likely* metoden innebär att man väljer ett fall som har stor sannolikhet att få ett gynnsamt resultat utifrån ens frågeställning, för att se om brister ändå kan påvisas. Eftersom fredsprocessen i Colombia uppmärksammats för den stora andelen kvinnligt deltagande samt att Sverige själva belyst sitt arbete där som lyckat, kan det därmed anses sannolikt att få ett resultat som indikerar på att Sveriges feministiska utrikespolitik har bidragit positivt i fredsprocessen och att Colombia är en bra arena för att testa den svenska feministiska utrikespolitiken i praktiken. Fallet Colombia kan även anses vara ett *tungt fall* gällande Sveriges feministiska utrikespolitik och ett mycket relevant fall för att se om och hur den praktiska feministiska utrikespolitiken fungerar som plattform för kvinnor och flickors engagemang och delaktighet men också för att skapa fred och säkerhet (Teorell – Svensson 2007, s. 151, 154).

2.2 Konflikten i Colombia

För att få förståelse för fredsprocessen och i förlängningen Sveriges medverkan i den så behöver man förstå bakgrunden till konflikten och vad som ledde fram till fredsprocessen.

Konflikten i Colombia har pågått sedan början av 1960-talet och är den konflikt på det västra halvklotet som pågått under längst tid. Konflikten är i första hand en intern konflikt mellan Colombias säkerhetsstyrkor, polis och militär, och den beväpnade vänstergerillan Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia (FARC) (Paarlberg-Kvam 2018, s. 194). Konflikten i Colombia är, vad Mary Kaldor kallar för ett ”*nytt krig*”, där konflikten sker inom staten mellan olika väpnade grupperingar, ideologiska nätverk eller regioner som finansierar konflikten genom bland annat olaglig försäljning av knark, kidnappningar och illegal utvinning av mineraler. I nya krig är de flesta av offren civila istället för, som i traditionella mellanstatliga konflikter, militära offer (Kaldor 2012). Allt eftersom att konflikten pågått har den blivit allt mer mångbottnad och komplex. Bakgrunden till konflikten bottnar i sociala- och ekonomiska orättvisor och en utbredd fattigdom som kan sättas i förhållande till ett ojämnt nyttjande av naturresurser, brist på politisk representation och svag statlig närvaro i de svåråtkomliga områdena i landet (Utrikesdepartementet 2016a). En anledning till att konflikten blivit så långdragen är att staten inte varit närvarande i hela landet. I flera områden där FARC haft starka fästen har man inte fått något statligt stöd eller tillgång till samhällsfunktioner såsom sjukvård, utbildning eller rättssystem. Istället har FARC fyllt detta vakuum med sina egna lagar och social-, ekonomisk- och militär kontroll (Hansson 2018, s. 11-12). Sedan konflikten bröt ut har över 220000 människor dött till följd av konflikten och över sju miljoner människor har ofrivilligt behövt lämna sina hem (Paarlberg-Kvam 2018, s. 194-195). Män och kvinnor har drabbats olika av konflikten, män är överrepresenterade som offer när det kommer till mord, kidnappningar och att tvingas att gå under jorden, medan kvinnor är överrepresenterade som offer när det kommer till könsbaserat våld och tvångsförflyttning (Salvesen – Nylander 2017). Flera försök har gjorts för att skapa fred i landet och trots att man stundtals varit nära har förhandlingarna aldrig lett fram till ett fredsavtal (Hansson 2008, s. 7).

Den 26 september 2016 undertecknades slutligen ett fredsavtal mellan FARC och Colombias regering efter över 50 år utav inbördeskrig. Dock beslutade regeringen att man skulle genomföra en folkomröstning om avtalet. Den 2 oktober tillfrågades Colombias befolkning om de stödde överenskommelsen, varav nej-sidan vann med 50,21 procent av rösterna (Sedacca 2019, s. 323). De människor som bodde i områden som styrts av FARC eller på annat sätt drabbats hårt av konflikten röstade i storutsträckning ja till fredsförslaget. Istället var det främst konservativa och religiösa medborgare boendes i de större städerna som röstade nej, delvis eftersom att de ansåg att fredsavtalet var för positivt mot kvinnors och HBTQ-personers rättigheter. Detta ansågs vara ett hot mot den traditionella synen på familjen och gjorde att fredsavtalet justerades för att sedan röstas igenom i kongressen i november 2016 (Hansson 2018, s. 5-6).

3 Teoretiska utgångspunkter

I detta avsnitt kommer det teoretiska ramverk som ligger till grund för denna uppsats analys att redogöras. Först kommer teorin Foreign Policy Analysis (FPA) att diskuteras, sedan följer ett avsnitt om feminism som perspektiv på Internationella Relationer (Feministisk IR-teori). Slutligen presenteras hur relationen mellan dessa två teoribildningar kommer att användas ihop och utgöra uppsatsens analysverktyg. Aggestam och True förklarar fördelarna med att kombinera dessa två teorier på följande sätt:

“[...] there are a number of key intersections between the fields [FPA och Feministisk IR-teori], which can serve to constructively bridge the divide, thereby generating new theoretical and empirical knowledge on gender and foreign policy of mutual benefit to both feminist theory, gender studies, and foreign policy analysis. There are also synergies and complementarities. For instance, feminist scholarship provides an overarching critical theoretical gaze and conceptual clarity on gender, patriarchy, power configurations, and feminist norms and principles, while FPA helps to advance multilevel and comparative approaches to systematically analyze and explain foreign policy decision-making processes and outcomes” (Aggestam – True 2020, s. 146).

I denna studie kommer FPA-teorin att kombineras med feministisk IR-teori. FPA-teorin möjliggör för en systematisk analys av utrikespolitiska beslutsprocesser på flera nivåer, från mikronivå som exempelvis gräsrotsorganisationer till makronivå inom det internationella systemet. Feministisk IR-teori bidrar med en kritisk analys gällande kön, patriarkala strukturer, makt, feministiska normer och etik.

3.1 Foreign Policy Analysis (FPA)

Sedan 2014 bedriver Sverige en feministisk utrikespolitik som genomsyras av ett köns- och jämställdhetsperspektiv med målet att förändra strukturer och synliggöra kvinnor och flickor som aktörer. För att kunna analysera hur denna politik aktualiseras i fredsprocessen i Colombia kommer Foreign Policy Analysis att användas som teori, då den fokuserar på utrikespolitiskt beslutsfattandeprocesser. Teorin är mycket bred och omfattande vilket gör att enbart en del av teorin kommer att användas i uppsatsen, nämligen det som kan benämnas som feministisk FPA eftersom det är delen som är av störst relevans för

min uppsats. Feministisk FPA är en teoribildning under uppbyggnad och därmed finns inte ett färdigt ramverk, men flera forskare har påbörjat ett arbete med att inkludera ett feministiskt perspektiv på den "klassiska" FPA-teorin och det är deras arbete jag kommer att utgå och bygga min analys ifrån.

Utrikespolitik är den politik som en stat för mot sin omvärld. Den syftar till att uppnå allmänna mål såsom säkerhet, välfärd och ideologi med hjälp av propaganda, diplomati, ekonomiska sanktioner och militär makt som medel. FPA är ett teoretiskt ramverk som används för att analysera hur utrikespolitik skapas genom att analysera beslutsprocessen bakom beslut om utrikespolitiska mål och medel (Gustavsson 2014, s. 259-260).

Vissa menar att FPA bör ses som en underdisciplin till Internationella Relationer (IR) medan andra menar att teorin använder andra förklaringsmodeller än de traditionella IR-studierna och därför snarare ska ses som ett komplement till IR-studier (Morin – Paquin 2018, s. 1; Hudson – Day 2020, s.3-4). FPA delar grund med IR-teorierna, nämligen mänskligt beslutsfattande, men när IR-teorierna betraktar beslutsfattarna, oavsett om det är en individ, grupp eller stat, som en enhetlig rationell aktör, utmärks FPA av ett tydligt aktörsperspektiv, där man ser specifika individers agerande, enskilt eller i grupp, som källan till all utrikespolitik (Hudson – Day 2020, s. 6-7; Gustavsson 2014, s. 259). FPA-teoretiker menar att utrikespolitiska beslut sällan tas enskilt av politiska ledare utan teorin intresserar sig i istället för vem, vad eller vilka som påverkar utrikespolitiken (Morin – Paquin 2018, s. 1-2). Inom FPA studeras beslutsfattande på alla nivåer; individnivå, byråkratinivå, statlig nivå och systemnivå för att förstå varifrån idéerna som ledde till ett utrikespolitiskt handlande uppkom. Slutligen beskrivs FPA som en tvärvetenskaplig teori som integrerar många olika discipliner, exempelvis psykologi, sociologi och ekonomi, för att bättre kunna förstå utrikespolitiska beslutsprocesser (Hudson - Day 2020, s. 3).

3.2 Feminism som perspektiv på Internationella Relationer (Feministisk IR-teori)

Feministisk IR-teori växte fram på 1990-talet i första hand som kritik mot frånvaron av kön inom studier av Internationella Relationer. Man motsätter sig traditionella studier av Internationella Relationer som presenterar makt som något könsneutralt och menar att makt kan knytas till maskulina strukturer som upprätthåller en maktobalans där män premieras på bekostnad av kvinnor (Youngs 2005). Laura Sheppard beskriver makthierarki mellan kön inom global politik på följande sätt:

”Men are expected to behave as men, and women are expected to behave as women, but men and women who conform to those expectations are not held equal in social and political relations in global politics [...] [o]f course, gender subordination, or inequality, is much more complicated than that, but that is the basic dynamic: that traits associated with masculinity are valued over traits associated with femininity” (Sheppard 2013, s. 14).

Frånvaron av kön inom traditionella IR-teorier ses som ett tecken för att teoribildningen skapats med mannen som norm, exempelvis inom realismen, som är den IR-teori som haft mest inflytande på säkerhetsstudier, där maskulina attribut såsom egoism och att agera i egenintresse anses vara rationellt statligt beteende (Tickner 2014, s. 21; Kronsell 2014, s.115-116, 119). Flera utrikespolitiska begrepp som makt, suveränitet och säkerhet har utformats enligt maskulina ramar (Kronsell 2014, s. 125). Inom traditionella IR-teorier har studieobjekten nästan uteslutande varit män eftersom kvinnor i regel inte innehaft roller såsom statsledare, krigsherrar, diplomater eller medlare (Tickner 2014, s. 21; Kronsell 2014, s. 119). Feministisk IR-teori introducerar kön som en central aspekt i studierna av internationell politik och som ett analysverktyg för att förstå maktstrukturer och kvinnans underordning inom den globala politiken (True 2013, s. 241; Tickner 2014, s. 22). Cynthia Enloes forskning visar bland annat att kvinnor har andra (underordnande) positioner än män, men även att det internationella politiska systemet är uppbyggt på att kvinnor utnyttjas, exempelvis genom gratisarbete som relationsbyggande värdinna i officiella sammanhang och som god volontärarbetande soldatfru (Enloe 2014, s. 144-145, 185).

”To be considered worthy members of the ”embassy team”, male diplomats have depended on their wives; for without a wife’s active cooperation, a male diplomat cannot perform the essential social tasks well. The higher the male foreign-service officer climbs up the career ladder, the more time he will have to devote to these social duties, and thus the more he will rely on the participation of a wife” (Enloe 2014, s. 185).

Den moderna staten både härstammar från och reproducerar den patriarkala ordningen där manligt kodade patriarkala värden som dominans, styrka och våld premieras över kvinnligt kodade värden som jämlikhet, kompromiss och empati (Sjoberg 2013, s. 63-64; Peterson 1992, s 45). Vidare definieras staten av sitt våldsmonopol som gör militarism till en del av statens identitet. Militarism är både kopplat till strukturellt våld och till manlighet, Kronsell skriver att detta medför att staten gör ekonomiska satsningar på militarism, såsom vapenproduktion eller militärutbildning, på bekostnad av satsningar på exempelvis skola, sjukvård och äldreomsorg (2014, s 125). Peterson skriver att kvinnor inte bara är offer för maskulint direkt våld, såsom mord och våldtäkt, utan genom ideologiska föreställningar som låser kvinnan till en förutbestämd roll, såsom idén om ”kvinnoarbete” och ”moderskap”. Roller där kvinnor utsätts för strukturellt våld såsom otillräcklig sjukvård, sexuella trakasserier och könsbaserade löneskillnader (1992, s 46).

Inom feministisk IR teori betonas ofta kvinnans roll som fredskämpe, speciellt uppmärksammas samband med kvinnorörelsen och fredsrörelsen (Tickner - True 2018; Kronsell, 2013, s. 124). Den kvinnliga fredsrörelsen präglas av ett avståndstagande från våld och militarism (Kronsell 2013, s. 124). Feminismen ifrågasätter strukturerna gällande hur vi uppfattar och förstår konflikter och vad det innebär att en konflikt är löst (Sjoberg 2013, s. 14; Tickner – True 2018). Dessutom ställer de sig frågan varför könsordningen är särskild stark inom krig och försvar (Kronsell 2013, s. 124). Inom feministisk konfliktlösning motsätter man sig de traditionella konfliktlösningsmetoderna som osynliggör kvinnor, bortser från det könsbaserade våld som kvinnor utsatts för och som leder till ett fredsbygge som präglas av patriarkala värden och könsblindhet (Wibben et al. 2019; Ramsbotham et al. 2016, s. 360). Istället förespråkar feministiska konfliktforskare att man ska belysa kvinnans alla roller i konflikt och krig och erkänna att konflikter drabbar kvinnor på andra sätt än män (Ramsbotham et al. 2016, s. 361-363; Wibben et al. 2019). Samtidigt erkänner man att även män kan drabbas av sexuellt våld såsom våldtäkt och sexuell tortyr (Romaniuk – Wasylciw, 2010). Vidare problematiserar och ifrågasätts fenomen som traditionellt anses vara ”givna och naturliga” och strävar efter att repolitiserar sådant som tidigare ansetts vara icke-politisk eller osynligt i konflikten, exempelvis frågor rörande privatlivet eller könsbaserat våld (Tickner 2013, s. 17; Sjoberg 2014, s. 122-123).

För att få till stånd mer inkluderande fredsprocesser och fredes måste man inkludera fler frågor och aspekter, såsom patriarkala strukturer, och en bredare definition av våld och diskriminering (Olsson 2017, s. 261-263). Feministiska forskare menar att detta leder till ett behov av bredare typer av fredsinsatser eftersom en inkluderande fred både är dyrare, svårare och tar längre tid att nå då man inkluderar fler och bredare aspekter i problembilden. Men, de menar också att detta leder till ett mer inkluderande och jämställt samhälle, vilket i sig leder till en mer stabil fred (Hudson et al. 2008) och en minskad risk för inomstatliga konflikter att bryta ut (Caprioli 2005).

3.3 Feministisk FPA

Behovet av feministisk FPA som ett teoretiskt ramverk har vuxit fram allt efter att stater såsom Sverige, Kanada och Storbritannien förflyttat sig mot att föra en mer könspositiv utrikespolitik. Feministisk FPA kritiserar den klassiska FPA för att ha en traditionell syn på säkerhet och fokusera på militär och våld i sin analys (Aggestam et al. 2019). Ett teoretiskt ramverk baserat på FPA och Feministisk IR-teori är en multinivåanalytisk teori som betonar kvinnor och andra marginaliserade gruppers erfarenheter och aktörsskap för att kunna granska och

utmana destruktiva strukturer såsom patriarki och militarism (Aggestam – True 2020).

Enligt Aggestam, Bergman Rosamond och Kronsell (2019) är feministisk FPA ett försök att förstå hur och var utrikespolitik skapas inom en feministisk kontext, samt att vara en plattform att lansera konkreta politiska initiativ ifrån. Ett långsiktigt mål är att förändra patriarkala strukturer och könsfördomar inom global politik (Aggestam – Bergman Rosamond 2019, s. 39). Bergman Rosamond skriver att teorin bygger på insikten att många kvinnor och flickor runt om i världen inte har fullständiga rättigheter, representation och resurser i politiken och i samhället (2020, s. 218).

Stater som har anammat en feministiskt baserad utrikespolitik tenderar att hämta sina etiska drivkrafter ifrån WPS-agendan (Aggestam – Bergman Rosamond 2019, s. 38). Resolutionen belyser kvinnors viktiga roll i konfliktförebyggande, konfliktlösning och fredsuppbyggande samt betonar betydelsen av deras deltagande i det fredsbevarande arbetet. Resolutionen betonar behovet av att främja kvinnors och flickors mänskliga rättigheter under och efter konflikter samt konstaterar att det är ytterst viktigt att integrera ett könsperspektiv i alla fredsbevarande insatser (FNSR 2000). Resolutionen har samtidigt fått kritik för att vara könsbinär, upprätthålla en bild av kvinnor som svaga offer i behov av hjälp och bygga på en smal och västerländsk idé gällande social och politisk dynamik, vilket gör att forskare har ifrågasatt dess globala applicerbarhet (Aggestam – Bergman Rosamond 2019, s. 27-28, 40; Sheppard 2011, s 506). Att arbeta inom ramen för WPS-agendan för att skydda kvinnor har även kritiserats för att vara ”ett sätt att stödja det patriarkala krigssystemet snarare än att försöka störta det” (Egnell 2016, s. 569-570).

Aggestam och Bergman Rosamond påpekar att stater som har en könsmedveten utrikespolitik inte enbart hämtar sitt etiska innehåll ifrån WPS-agendan utan att det även är ett uttryck för statens nationella intressen. Detta medför att stater ibland handlar emot den etik som förmedlas i WPS-agendan. Exempel på detta kan vara svensktillverkade vapen som exporteras och möjliggör könsbaserat våld och förtryck av kvinnor (Aggestam – Bergman Rosamond 2016, s. 329) och Kanadas ökade bidrag till militäralliansen NATO (Aggestam – True 2020, s.158). Stater som anammat en feministisk-baserad utrikespolitik balansar ofta mellan en traditionell maktpolitisk utrikespolitik och en etiskt medveten utrikespolitik (Aggestam – Bergman Rosamond 2019, s. 39).

Gemensamt för samtliga länder är att deras utrikespolitik har förskjutits från en mer traditionell maktorienterad utrikespolitik till att ha en mer inkluderande politik som styrs av etiska principer kopplade till mänsklig säkerhet samt innehåller en uttryckt vilja att bekämpa patriarkala maktstrukturer och beteendemönster i global politik (Aggestam et.al 2019; Aggestam – Bergman Rosamond 2019, s. 39). En viktig aspekt inom feministisk FPA är utrotandet av könsbaserat- och sexuellt våld (Bergman Rosamond 2020, s. 219).

Forskning visar att kvinnligt deltagande i det offentliga, i synnerhet inom politiken, leder till att fler politiska frågor gällande jämställdhet och frågor som

berör och intresserar kvinnor behandlas (Aggestam et al. 2019). Aggestam och Bergman Rosamond skriver att kvinnligt deltagande i medling är viktigt eftersom det kan leda till en inkluderande och jämställd fredsdiplomati som utmanar maskulina normer och bidrar med ett intersektionellt perspektiv i utrikespolitiken:

”This entails confronting stereotypical constructions of masculinity and femininity in relations to key sites of power as well as deconstruction the gender binaries present in states’ international conduct. Moreover, it requires attentiveness to intersectional relations in foreign policy practice where class, ethnicity, and sexuality interact with gender” (2019, s. 42).

Det finns även forskning som visar på ett positivt samband mellan kvinnligt deltagande och representation i fredsprocesser och fredens varaktighet (Paffenholz et al. 2016; O’Reilly et al. 2014; True – Riveros Morales 2019). Därför är kvinnors delaktighet både ett mål och medel inom feministisk utrikespolitik. Men feministisk utrikespolitik handlar inte bara om att räkna kvinnor, utan att få kvinnor att räknas (Paffenholz et al. 2016) vilket kräver att kvinnor inte bara representerar och deltar utan att deras politiska intressen integreras i beslutsfattandet och inkluderas i dess utförande (Aggestam – Bergman Rosamond 2016).

Sammanfattningsvis går att konstatera att en feministisk utrikespolitik enligt ovan redovisade teoretiska ramverk bör 1) arbeta för att inkludera kvinnor och andra marginaliserade grupper i fredsprocesser, 2) arbeta för att bekämpa och förändra patriarkala strukturer och beteendemönster, 3) erkänna och bekämpa könsbaserat och sexuellt våld, 4) förstå att det personliga är politiskt.

4 Metod och design

4.1 Kvalitativ innehållsanalys

En innehållsanalys är av textanalytisk form som används för att studera innehållet i exempelvis texter, tal eller policydokument. Metoden bryter ned texten och kategoriserar delarna för att systematisera data och hitta mönster och resultat. En innehållsanalys kan vara antingen kvalitativ eller kvantitativ. Trots att metoderna är närbesläktade skiljer man de vanligtvis åt då dem ger olika typer av resultat. Kvantitativ innehållsanalys används främst för att räkna eller mäta hur frekvent förekommande något är eller hur stort utrymme i tid och rum som ett visst fenomen fått (Boréus – Kohl 2018, s. 50). I en kvantitativ innehållsanalys tilldelas alla analysenheter likvärdiga och jämförbara egenskaper för att enkelt kunna uttrycka och analysera dem med numeriska värden (Esaiasson et al, 2017, s. 198). Kvalitativ innehållsanalys å andra sidan möjliggör en mer djupgående analys, då den inte enbart kvantifierar data, utan i högre grad kan analysera i vilken kontext eller med vilket budskap en text är skriven. Metoden används för analysera innebörden av text genom att systematiskt kategorisera textdelarna med hjälp av ett kodschema (Boréus – Kohl 2018, s. 50–51). När den kvantitativa innehållsanalysen genererar ett resultat i form av numeriska värden, försöker en kvalitativ innehållsanalys istället att besvara vilken mening eller meningsskapande som ett objekt eller fenomen har eller utgör. I en kvalitativ innehållsanalys besvarar man ofta på frågor gällande *vad*, *hur* och *vilka* idéer som är rådande och hur det förändrats över tid och kontext, istället för att fokusera på kausala frågor om *varför* något är som det är (Esaiasson et al, 2017, s. 211–212). I denna uppsats kommer ett mer deduktivt förhållningssätt att användas då kategoriseringen av materialet kommer göras utifrån uppsatsens teoretiska ramverk. Ett problem som kan uppstå när man inte låter materialet få utforma kodningsschemat utan istället låter teorin och de kategorier man identifierat styra innehållsanalysen är att det kan finnas innehåll i materialet som inte blir synligt (Boréus – Kohl 2018, s. 50; Esaiasson et al, 2017, s. 211, 224). Trots detta anser jag detta metodologiska val vara mest passande då det kommer att bidra till en mer inriktad analys och att jag bättre kunna besvara uppsatsens frågeställning.

4.2 Urval och tillvägagångssätt

Det första steget i en innehållsanalys är att bestämma vilket empiriskt material man ska använda sig av. Boréus och Kohl skriver att materialet bör väljas med hänsyn till ens forskarfråga och det man vill generalisera till (2018, s. 55-56). I denna uppsats kommer materialet därför bestå av officiella handlingar och dokument från utrikesdepartementet som behandlar konflikten och fredsprocessen i Colombia.

Då uppsatsen är tänkt att analysera regeringens egna dokument gällande fredsprocessen i Colombia har regeringskansliets gemensamma hemsida (regeringen.se) används för att finna relevant material. Genom att använda hemsidans egen sökmotor, sökorden "fred" och "Colombia", begränsa sökningen till de relevanta datumen, 1 oktober 2014 - 31 november 2016, och enbart söka efter dokument från Utrikesdepartementet, identifierades 46 sökträffar. Sedan gjordes en strukturerad genomgång av sökträffarna för att identifiera dokument som ansågs vara relevanta för uppsatsen och dess analys. I första gallringen raderades dokument som inte kunde kopplas till Sveriges insats i fredsprocessen i Colombia eller som gällde Sveriges hållning gentemot FN och EU (exempelvis var 10 av sökträffarna veckoliga uppdateringar om Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd). I andra gallringen försvann exempelvis tal som behandlade den feministiska utrikespolitiken men som enbart nämnde Colombia i förbifarten, oftast i kombination med något annat land som Sverige också engagerat sig i. Efter detta återstod åtta dokument som på olika sätt behandlar Sveriges roll i Colombias fredsprocess. Dessa åtta dokument innefattar en artikel, fyra debattartiklar, en rapport, ett tal och ett uttalande. I rapporten, "Kvinnor, fred & säkerhet. Första rapporten från Sveriges nationella handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016–2020" kommer enbart de två sidor, sida 12-13, som behandlar Sveriges agerande i Colombia att analyseras, detta eftersom uppsatsen intresserar sig just för vad Sverige har bidragit med i Colombia och inte generellt i världen.

När de dokument som skulle användas i uppsatsen valts ut så lästes de noggrant igenom flera gånger för att innehållet skulle kunna tolkas korrekt (Esaiasson et al. 2017, s. 226-227). Sedan sorterades relevanta stycken och meningar in i de fyra kategorier som utkristalliserade sig ur teorin; inkludering av kvinnor, förändring av strukturer, könsbaserat och sexuellt våld och det personliga är politiskt. Detta bidrog till en tydlig och strukturerad bild av vad Sverige betonar och prioriterar i sin utrikespolitik.

4.3 Validitet och reliabilitet

För att säkerställa att undersökningen har hög validitet är det viktigt att ha ett välutarbetat analysverktyg – ett kodschema - och att man testat det i omgångar. Detta är också viktigt för att säkerställa att det används på samma sätt oavsett vem som använder sig av verktyget. Materialet bör läsas igenom innan kodschemat formuleras för att man som forskare ska ha en mer öppen inställning till textens genre, diskurs och sociala sammanhang. En stor fördel med att göra en kvalitativ undersökning är att en människa kan uppfatta ton, mångtydighet och underliggande budskap som en dator hade missat. Det är dessutom lättare att fånga upp vad författaren vill åstadkomma och inte enbart retoriska utspel, vilket ökar sannolikheten att man mäter rätt sak och att ens uppsats därmed har hög validitet (Boréus – Kohl 2018, s. 80, 86).

I en kvalitativ undersökning kan god reliabilitet bli en utmaning om forskare bedömer texter på olika sätt. För att motverka detta är det viktigt att ens forskning är intersubjektiv. Det innebär att forskaren är transparent i sitt tillvägagångssätt, vilket material som används och vilka metodologiska val som tagit, detta för att andra forskare ska kunna nå samma slutsats. För att öka transparensen i uppsatsen kommer analysen presenteras genom citat så att läsaren kan förstå hur det empiriska materialet tolkats och använts (Teorell – Svensson 2007, s. 29, 54; Bergström – Boréus 2018, s. 40–41).

4.4 Kodschema

Som redogjorts i teoridelen i denna uppsats så består det teoretiska ramverket av tre delar; inkludering, förändring av strukturer och könsbaserat våld. Detta ramverk kommer att vara grunden i uppsatsens kodschema och därmed i analysen av det empiriska materialet. I följande del presenteras kodschemat som bygger på teoridrivna analyskategorier och som kommer att tillämpas på det empiriska materialet i analysdelen.

Inkludering - handlar om kvinnors och andra marginaliserade gruppers möjlighet till deltagande och påverkan. Det innefattar dels hur många kvinnor och andra marginaliserade som faktiskt deltar i fredsprocessen, dels om huruvida de har faktiskt inflytande och möjlighet att påverka.

Förändring av strukturer - handlar om att förändra patriarkala strukturer som gynnar män över kvinnor. Förändring av patriarkala strukturer och beteenden kan innebära satsningar på kvinnliga organisationer istället för på militär. Det kan också vara rekonstruktion av rättsväsendet eller andra offentliga verksamheter där det finns en institutionaliserad könsordning.

Könsbaserat och sexuellt våld – handlar både sexuellt våld och om strukturellt våld. Sexuellt våld innefattar bland annat att erkänna och bekämpa sexuellt våld, såsom systematisk våldtäkt, som en strategi både i konflikt och efter

konflikt. Det handlar också om att erkänna att våld drabbar män och kvinnor olika samt att också män, HBTQ-personer, människor med olika funktionsvariationer m.fl. kan drabbas särskilt av våld. Könsbaserat våld är våld som riktas mot någon just på grund av deras kön. Vidare inkluderar denna kategori även strukturellt våld såsom att kvinnor, på grund av deras kön, har tillgång till sämre sjukvård, får lägre löner samt utsätts för sexuella trakasserier.

Det personliga är politiskt – handlar om att bredda bilden av vad som anses vara politik. Det innefattar bland annat vad som sker i den personliga sfären, allt ifrån arbetsfördelning i hemmet och privatekonomi, till vem som tar hand om barnen. Samtidigt är det politiska även personligt eftersom politiska beslut påverkar människors privatliv ekonomiskt, socialt och juridiskt. Exempel på detta kan vara vilka rättigheter och möjligheter varje individ har.

5 Resultat och analys

I följande avsnitt kommer analysen av det empiriska materialet i relation till de fyra olika kategorierna att redogöras. Analysen är uppdelad utefter kategorierna för att ge en mer överskådlig bild. Vidare kommer analysen inte att redogöra för alla relevanta uttalanden eller beskrivningar utan presentera en sammanställd bild av Sveriges utrikespolitiska uttalanden och agerande gentemot fredsprocessen i Colombia. Analysen kommer till stor del att bestå av citat för att ge en mer transparent bild av hur de tolkas och används i uppsatsen.

5.1 Inkludering

I samtliga dokument så framgår det att Sverige har en positiv hållning till att kvinnor bör inkluderas och delta i fredsprocessen. I vissa fall är budskapet mer implicit, där resonemanget inte utvecklas men där det ändå tydligt framgår att kvinnors delaktighet är en viktig och självklar del i Sveriges arbete. Ett exempel på detta finns i ett tal som Margot Wallström höll i riksdagen gällande Sveriges feministiska utrikespolitik:

”Under 2016 kommer vi bland annat att fortsätta att stödja kvinnors deltagande i fredsprocesser i bland annat Colombia och Syrien. Här har jag vid ett flertal tillfällen haft direktkontakter med de kvinnor som är närmast kopplade till processerna och som Sverige aktivt stödjer på olika sätt” (Wallström 2016a).

I andra fall är budskapet mer tydligt och explicit som i följande debattartiklar av Margot Wallström respektive Margot Wallström och Isabella Lövin:

”Fredsprocesser måste därför vara inkluderande. Kvinnor måste, både i freds- och krigstid, aktivt delta i alla beslutsprocesser, på alla nivåer, och spela en aktiv roll i fastställandet av prioriteringar och fördelningen av resurser” (Wallström 2016b).

”Unikt då arkitekterna bakom fredsavtalet inte bara är regeringen och gerillan, utan även konfliktens offer, kvinnoorganisationer och det civila samhället. Unikt därför att det är det första jämställda fredsavtalet i historien” (Wallström – Lövin 2016).

I citaten ovan skiljer det sig också åt hur man betonar kvinnans roll. I det första citatet talas om kvinnor och att Sverige aktivt ska stödja dem. I de andra citaten är tonen mer ställningstagande; kvinnor måste inkluderas i alla beslut, på alla nivåer för att nå ett mer jämställt samhälle.

Sverige har en stark tilltro på att kvinnligt deltagande leder till mer hållbar fred. Argument om att det är rätt sak att göra, ur ett rättighetsperspektiv, och att det är en smart sak att göra, utifrån vilka fördelar det medför, används ofta för att övertyga om att kvinnor ska inkluderas i fredsprocesser.

”Det blir inga hållbara lösningar om halva samhällen och befolkningar exkluderas” (Wallström 2016a).

”Kvinnor utgör 51 procent av befolkningen. Vi kan inte godta en situation där de inte företräds vid förhandlingsbordet. Det är även min fasta övertygelse att kvinnors representation i fredssamtalen kommer att ge fler alternativ att arbeta med” (Wallström 2016b).

”Aktuell forskning samt lärdomar från Filippinerna och de pågående fredssamtalen i Colombia visar att inkluderande fredsprocesser, där både kvinnor och män deltar, avsevärt ökar sannolikheten för att fredsavtal inte bara ska ingås utan även hålla. [...] Enkelt uttryckt: Fler kvinnor ger mer fred” (Wallström 2016b).

”[I]nkludera kvinnorna. Stöd kvinnor som fredsbyggare. Forskning visar att det finns ett positivt samband mellan kvinnors deltagande i fredsprocesser och ett fredsavtals hållbarhet. Vi kan inte längre motivera att halva befolkningen utesluts från samtal om sin egen framtid. Likväl är detta inte bara en rättvisefråga, det är smart politik” (Wallström – Holguin 2016).

De två senare citaten visar på att Sverige lutar sig på den forskning som finns gällande sambandet mellan att inkludera kvinnor i fredsprocesser och en större chans för en mer varaktig fred. Detta stärker Aggestam och Bergman Rosamonds påstående om att Sveriges feministiska utrikespolitik vilar på “reality checks and research” för att bemöta motstånd och främja spridningen av feministiska normer (2019).

I två av dokumenten nämns en siffra på antalet kvinnor som är med och deltar. I båda fallen så syftar det på samma händelse, nämligen att två kvinnor ingår i regeringens förhandlingsdelegation. I båda dokumenten sker detta i samband med att man informerar om det gedigna arbete, med bland annat hjälp ifrån Sverige, som ligger till grund för detta kvinnliga deltagande. Att man framhäver kvinnliga medlare är i linje med Sveriges antagande om att kvinnligt deltagande leder till en mer jämställd och inkluderande fredsdiplomati. Jämställda och inkluderande fredssamtal leder i sig till en konfrontation av stereotypa mans- och kvinnoroller i förhållande till makt, samt dekonstruktion det könsbinära system som finns inom utrikespolitik. Dessutom innebär det att intersektionella relationer inom utrikespolitiken uppmärksammas (Aggestam – Bergman Rosamon 2019, s. 42).

”Under årtal har dessa plattformar med kvinnor som arbetar med fredsfrågor mottagit stöd från Sverige, både ekonomiskt och politiskt sett. Jag gratulerar Colombia eftersom det vid förhandlingsbordet i Havanna idag sitter med en

genuskommitté, parterna driver frågan och regeringens delegation har två kvinnor som befullmäktigade bland förhandlarna, bland dessa Colombias utrikesminister. Väldigt få av världens fredsprocesser har haft kvinnor som deltagare, samtidigt som jämställdhetsfrågor har varit en av huvudfrågorna i dessa processer. Colombia har nu en fantastisk möjlighet att visa världen fördelarna med att bygga fred med hjälp av kvinnor” (Utrikesdepartementet 2015a).

”I december 2013 utsåg Colombias President Juan Manuel Santos två kvinnor till regeringens förhandlingsdelegation [...] Dessa framsteg vad gäller kvinnor som aktörer för fred är inte något som har skett av en slump. Bakom detta ligger många år av intensivt arbete av Colombias kvinnor med stöd från Sverige och andra länder” (Utrikesdepartementet 2015b).

Män nämns ett fåtal tillfällen i materialet och då alltid i kombination med någon annan grupp, som kvinnor, barn eller ungdomar.

”Vi hoppas nu att de samtal som ska föras på högsta nivå mellan ja- och nejsidan kommer att resultera i en överenskommelse för en fredlig lösning på den väpnade konflikten som har drabbat så många kvinnor, män och barn” (Utrikesdepartementet 2016b).

”Tillsammans har Colombias kvinnor, män och ungdomar gått samman för att äntligen uppnå fred i sitt hemland” (Wallström – Lövin 2016).

”Genom stöd till UN Women har Agencia de Renovación del Territorio, myndigheten ansvarig för det som kallas ”Territorially Focused Development Programmes”, genomfört miljömässigt hållbara projekt för kvinnor och män som fått mark återlämnad” (Utrikesdepartementet 2019, s. 12).

Andra grupper än kvinnor och män nämns sällan. Att andra grupper än kvinnor förekommer så sällan i materialet tyder på att de inte anses lika prioriterade och viktiga för Sverige. I rapporten om ”kvinnor, fred & säkerhet” nämner man dock både fattiga människors utsatta position samt andra grupper som varit särskilt utsatta för våld:

”Fattiga människors perspektiv på utveckling innebär att fattiga kvinnors, mäns och barns situation, behov, förutsättningar och prioriteringar ska vara utgångspunkten för fattigdomsbekämpning och för främjandet av en rättvis och hållbar utveckling” (Utrikesdepartementet 2019, s.12).

”Särskilt utsatta grupper är människorättsförsvarare, journalister, fackligt aktiva, kvinnoorganisationer, barn, urfolk och s.k. afro-colombianer som försvarar rätten till mark och vatten” (Utrikesdepartementet 2019, s.12).

I flera dokument framkommer det både att och hur Sverige bidragit till att fler kvinnor inkluderats och påverkat fredsprocessen. Även här pratas det enbart om kvinnor och inte om några andra marginaliserade grupper. Det framkommer att

Sverige har bidragit både ekonomiskt och politiskt, samt genom att på olika sätt stärka kvinnans roll i samhället.

”Under årtal har dessa plattformar med kvinnor som arbetar med fredsfrågor mottagit stöd från Sverige, både ekonomiskt och politiskt sett” (Utrikesdepartementet 2015b).

”Genom nätverk och internationell kapacitetsutveckling stärker vi kvinnors roll och möjliggör påståendet att det inte skulle finnas några erfarna kvinnor som kan bistå i fredsprocesser” (Wallström – Holgiun 2016).

”Sverige har under många år bidragit politiskt och ekonomiskt till att skapa förutsättningar för fred i Colombia. För att landet ska kunna nå en hållbar fred och säkerhet, för alla, är det av central betydelse att konfliktens offer, inklusive de många kvinnor som utsatts för sexuellt våld, får upprättelse. Sverige har därför drivit på för en inkluderande fredsprocess, där kvinnor finns med i förhandlingarna och i genomförandet av fredsavtalet” (Wallström – Lövin 2016b).

Att Sverige stödjer kvinnliga nätverk och utbildning av kvinnor inom medling bör ses som en metod i linje med Feministisk FPA då man genom att sätta den kvinnliga individen i centrum arbetar för nya strukturer i samhället.

5.2 Förändring av strukturer

Förändring av strukturer innebär bland annat satsningar på gräsrotsrörelser och kvinnoorganisationer istället för patriarkala organisationer såsom rättsväsende och militär. Sverige har betonat vikten av en välförankrad process och gjort flera satsningar i Colombia som riktar sig just mot civilsamhället och att inkludera hela samhället både under fredsprocessen men även i fredsbyggandet efteråt.

”För det andra: engagera civilsamhället. Fred måste byggas underifrån. Formella fredsprocesser som exkluderar konfliktens offer eller lokala fredsbyggare har små förutsättningar att hålla över tid. Genom att koppla samman processer på lokal, nationell och internationell nivå läggs grunden för legitima avtal som beaktar konfliktens grundorsaker” (Wallström – Holguin 2016).

”Vi arbetar också med civilsamhällets organisationer för att lyfta fram och stärka kvinnor som aktörer, som genom sitt deltagande i beslutsfattande är med och påverkar framtiden i fred likväl som i konflikt” (Wallström 2016a).

”Tiden för slutna högnivåöverläggningar och politiska eliter är förbi. Dagens konfliktlandskap kräver inkluderande lösningar” (Wallström – Holguin 2016).

Det framkommer även att Sverige ser brister i strukturerna i Colombia: ”kampen mot korruptionen är en viktig hörnsten i Colombias fredsbygge” (Utrikesdepartementet 2015a). Vidare har de genomfört en rad aktiva åtgärder för att förändra institutionerna i Colombia, bland annat har man en biståndsstrategi som ska möjliggöra att staten är synlig och närvarande i hela landet. Svenska Polismyndigheten har även utbildat colombiansk polis i hur man förebygger och utreder könsbaserat våld.

”För att bistå i att uppnå en hållbar fred har vi antagit en biståndsstrategi för Colombia med 950 miljoner kronor under fem år där arbetet ska fokusera på att genomföra åtaganden i fredsavtalet. Vi ska stödja rättssystemet och arbetet för att offren ska få upprättelse vilket är en förutsättning för försoning. Vi ska bidra till att samhällstjänster når ut i delar av landet som tidigare drabbats av konflikten och vi ska fortsätta stärka kvinnors rättigheter och deltagande i fredsbygget” (Wallström – Lövin 2016).

”För att stärka kvinnors och flickors skydd har Polismyndigheten utbildat colombiansk polis i att förebygga och utreda könsrelaterat våld genom utbildning i lagstiftning, förhörsteknik och bevissäkring. Detta har till exempel lett till att samverkansmöten mellan åklagare, socialtjänst och civilsamhällets organisationer har inrättats” (Utrikesdepartementet 2019, s. 12-13).

I citaten framkommer det att Sverige har vidtagit åtgärder för att hjälpa myndigheter i Colombia. Dock så genomför man dessa åtgärder inom de colombianska institutioner som redan finns. Dessutom sker utbildningen av polisen gällande könsbaserat våld av den svenska polisen. Den svenska polisen är en del i upprätthållandet av Sveriges våldmonopol som enligt feministiska IR-teoretiker som Sjöberg, är uppbyggd på patriarkala värden (2013). Det är därför rimligt att ifrågasätta i vilken utsträckning dessa åtgärder leder till att förändra strukturer i Colombia. Samtidigt måste initiativen ses som ett sätt att synliggöra det sexuella våldet vilket bör ses som ett första steg för att kunna göra förändring. Detta leder oss in på den tredje kategorin, nämligen könsbaserat våld.

5.3 Könsbaserat och sexuellt våld

Att belysa och bekämpa könsbaserat och sexuellt våld är en viktig faktor inom feministisk FPA. Sverige har lyft det könsbaserade och sexuella våldet i flera aspekter i sina uttalanden om konflikten i Colombia.

”För att landet ska kunna nå en hållbar fred och säkerhet, för alla, är det av central betydelse att konfliktens offer, inklusive de många kvinnor som utsatts för sexuellt

våld, får upprättelse. Sverige har därför drivit på för en inkluderande fredsprocess, där kvinnor finns med i förhandlingarna och i genomförandet av fredsavtalet” (Wallström – Lövin 2016).

”Det är viktigt att komma ihåg att detta är en rättighetsfråga och att sexuellt och könsbaserat våld i konflikt utgör krigsförbrytelser eller som ett led i brott mot mänskligheten eller folkmordsbrott. Dess omfattande och systematiska användning innebär också att det är en säkerhetspolitisk fråga” (Wallström 2016a).

Dessa citat ovan visar på en stor medvetenhet hos den svenska staten gällande både det könsbaserade och sexuella våldet. Att Sverige talar om könsbaserat och sexuellt våld som ett säkerhetsproblem visar på en bredare syn på säkerhetsbegreppet som ligger i linje med en feministisk utrikespolitik. Det tyder även på en förskjutning mot en mer individbaserad syn på säkerhetsbegreppet eftersom man erkänner att individer och inte bara staten, kan vara offer för säkerhetshot. Att ha en bredare syn på säkerhetsfrågor är också i enlighet med en feministisk FPA eftersom teorin förespråkar multinivåanalys för att kunna förstå den globala politiken.

Det finns även flera uttalanden som visar på Sveriges medvetenhet om strukturellt våld, både riktat mot kvinnor och andra grupper.

”Behovet att agera kraftfullt för att finna långsiktiga lösningar och angripa de bakomliggande grundorsakerna till konflikter har sällan varit större” (Wallström – Holguin 2016).

”Den privata sektorns roll för fred och utveckling stärks allt mer i Colombia. Sverige har nyligen startat en fond där företag som med innovativa metoder bidrar till fredsskapande insatser premieras. Det finns också satsningar på yrkesutbildningsprogram för ungdomar som annars riskerar att rekryteras till illegala väpnade grupper” (Utrikesdepartementet 2015a).

”En framgångsrik fredsprocess handlar inte bara om att uppnå en vapenvila. Den handlar även om rättvisa, utbildning, hälsa, försoning och rättvis resursfördelning. Det kan ingen krigsherre uppnå. En hållbar fredsprocess lägger grunden för stabila institutioner, som kan främja ekonomisk, politisk och social frigörelse för alla” (Wallström – Holguin 2016).

Sverige betonar betydelsen av långsiktiga lösningar för att kunna nå en hållbar fred, däribland insatser för att motverka att pojkar rekryteras till bland annat FARC och behovet av att konfrontera de strukturer som ligger till grund för konflikten. Framförallt det sista citatet visar att Sverige har stor förståelse för att fred handlar om mer än att människor lägger ned sina vapen utan; det handlar också om att motverka det strukturella våldet genom att människor i högre grad

får tillgång till bättre sjukvård, utbildning och en väg ut ur fattigdom. Detta är faktorer som på grund av patriarkala maktordningar drabbar kvinnor hårdare än män. Det leder oss också in på den fjärde och sista kategorin, nämligen att det personliga är politiskt.

5.4 Det personliga är politiskt

Att det personliga är politiskt är något som feminister förespråkat under lång tid. Det framgår att kvinnors ekonomiska deltagande är något som Sverige arbetat på att försöka stärka, bland annat genom att verka för att kvinnor ska få stärkt rätt att äga land. Detta kan vara en förutsättning för kvinnors möjligheter till ekonomisk självständighet. I rapporten om ”kvinnor, fred & säkerhet” framkommer det att diskussioner om kvinnors ekonomiska deltagande dessutom ska ha skapat samtal om andra personliga frågor som bör anses vara politiska.

”Under 2016 kommer vi också att verka för kvinnor och flickors ekonomiska egenmakt. Det är ett område där det finns stor outnyttjad potential och där vi bland annat behöver stärka rättigheterna till land och ägande” (Wallström 2016a).

”Kvinnors ekonomiska deltagande är också centralt i samarbetet med Colombia [...] Kvinnors ökade ekonomiska deltagande har också lett till diskussioner om förändrade mansroller, delat ansvar i hemmet och möjligheter till barnomsorg” (Utrikesdepartementet 2019, s. 12).

Det framkommer dock inte att Sverige har försökt påverka så att fler frågor gällande den privata sfären tagits upp på den politiska agendan. Dock finns det forskning som visar att kvinnligt deltagande leder till att fler politiska frågor om jämställdhet och frågor som intresserar kvinnor behandlas (Aggestam et al. 2019), därmed kan man tänka sig att kvinnors deltagande i fredsprocessen även påverkar politiken. Eftersom Sverige arbetar för att kvinnor ska vara med och bygga upp det nya konfliktfria Colombia så arbetar de indirekt även för att fler personliga frågor även blir politiska.

6 Diskussion och slutsats

Den utrikespolitik som Sverige har fört i Colombia präglas av ett fokus på kvinnor och deras rätt till samma påverkan och inflytande i fredsprocessen som män. Vikten av att inkludera kvinnor följer som en röd tråd igenom alla de dokument som har analyserats i denna uppsats. Det blir uppenbart att detta är idéer som Sverige verkligen tror på och arbetar för. Dessutom arbetar de såväl teoretiskt, genom att argumentera och upplysa om varför man bör inkludera kvinnor i fredsarbeten, som praktiskt, genom att samtala, stötta och utbilda de kvinnor som befinner sig i Colombia, i detta fall.

Man lägger även stor vikt på kvinnors upplevelser och historier, inte minst när det kommer till det sexuella våld som många kvinnor utsatts för. Sverige betonar vikten av att dessa kvinnor får upprättelse och att de får vara med och påverka hur Colombia ska byggas upp efter konflikten. Sverige belyser även sexuellt våld som ett säkerhetsproblem och erkänner det därmed som en del av konflikten, inte som händelser som sker fristående parallellt. Sverige lyfter även det strukturella våldet i viss mån, framförallt gällande att en fred måste innefatta bland annat utbildning, hälsa och stabila institutioner. Detta är också aspekter som kommer att komma framförallt kvinnor till gagn även om det i uttalandet påpekas att det kommer gynna alla medborgare. Det man däremot väljer att inte belysa är det sexuella våld som drabbar andra än kvinnor, exempelvis det som drabbar män och transpersoner.

Sverige arbetar även för att förändra de maktstrukturer som finns i Colombia för att göra samhället mer inkluderande och jämställt. Dessutom leder förändrade patriarkala maktstrukturer till mindre strukturellt våld. Genom att viktiga samhällsbärande tjänster blir tillgängliga i hela landet minskar skillnaderna mellan de som bor i städerna och på landsbygden, och detta leder förhoppningsvis till att färre människor söker sig till illegala aktörer för hjälp.

Sverige lyfter gärna sig själva som ett föregångsland när det kommer till att föra en feministisk och inkluderande utrikespolitik. Detta är i mångt och mycket sant. Sverige är ett av de första länderna som förskjutit sin utrikespolitik till att vara mer feministisk och sträva efter jämställdhet och inkludering. Samtidigt är Sveriges politik i realiteten inte lika progressiv och framåtsträvande som de ibland vill få den att verka. I realiteten bygger politiken till största del på de värden som är grunden i FN-resolution 1325 för kvinnor, fred och säkerhet. Denna resolution har definitivt möjliggjort för de feministiska normer som vi ser i Sveriges utrikespolitik, men den har samtidigt kritiserats för att verka inom de patriarkala strukturer som råder inom internationell politik. Sverige har tagit en position där man arbetar med staten Colombia, vilket även innebär att man verkar inom den

befintliga maktstrukturen. Samtidigt poängterar man att en viktig del i arbetet i Colombia är att bryta den utbredda korruptionen i landet. Den givna frågan blir om man kan bygga jämställdhet inom en struktur som är uppbyggd av män för män.

Sveriges feministiska utrikespolitik utgår ifrån jämställdhet och antagandet att ett jämställt samhälle också leder till ett fredligare samhälle, vilket även får stöd av forskning inom området. Samtidigt lyfter Sverige enbart flickor och kvinnors rättigheter gällande fredsprocessen i Colombia. Ingenstans nämns hur man arbetar för att HBTQ-personer, minoriteter eller andra marginaliserade grupper ska inkluderas och få mer inflytande i samhället. Den feministiska IR-teorin betonar även att man måste förstå vikten av intersektionalitet när man pratar om representation och delaktighet. Sverige nämner förvisso att fattiga människor är mer utsatta och att man därför ska prioritera deras berättelser. Samtidigt blir det tydligt att Sverige har ett binärt synsätt i deras analys eftersom man uttryckligen skriver ”fattiga kvinnors, mäns och barns”. Sverige har ett smalt synsätt när det kommer till kön, där enbart män och kvinnor erkänns och inkluderas. Dessutom saknas ett intersektionellt perspektiv på de svenska insatserna i Colombia.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att svensk feministisk utrikespolitik i mångt och mycket är kvinnovänlig och inkluderande, men att den verkar inom de befintliga strukturerna och inte lever upp till sin ambition att verka transformativt.

7 Referenser

Aggestam, Karin – Annika Bergman Rosamond, 2016. "Swedish Feminist Foreign Policy in the Making: Ethics, Politics, and Gender", *Ethics & International Affairs*, vol. 30, nr 3, s. 323-334.

Aggestam, Karin - Annika Bergman Rosamond och Annica Kronsell, 2019. "Theorising feminist foreign policy", *International Relations*, vol. 33, nr 1, s. 23-39.

Aggestam, Karin – Annika Bergman Rosamond, 2019. "Feminist Foreign Policy 3.0: Advancing Ethics and Gender Equality in Global Politics", *SAIS Review of International Affairs*, vol. 39, nr 1, s. 37-48.

Aggestam, Karin - Jacqui True, 2020. "Gendering Foreign Policy: A Comparative Framework for Analysis", *Foreign Policy Analysis*, vol. 13, nr 2, s. 143 - 162.

Bergman Rosamond, Annika, 2020. "Swedish Feminist Foreign Policy and 'Gender Cosmopolitanism'", *Foreign Policy Analysis*, vol. 16, nr. 2, s. 217-235.

Bergström, Göran - Kristina Boréus 2018. "Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys" i Göran Bergström och Kristina Boréus (red.) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 17–48.

Boréus, Kristina – Sebastian Kohl, 2018. "Innehållsanalys" i Göran Bergström och Kristina Boréus (red.) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 49–92.

Caprioli, Mary, 2005. "Primed for Violence: The Role of Gender Inequality in Predicting Internal Conflict", *International Studies Quarterly*, vol. 49, nr 2, s. 161–178.

Egnell, Robert, 2016. "Feministisk utrikespolitik i teori och praktik", *Statsvetenskapligtidskrift*, vol. 118, nr 4, s. 563-587.

Enloe, Cynthia, 2014. *Bananas, Beaches and Bases: Making Feminist Sense of International Politics*. 2 uppl. Berkeley: University of California Press.

Esaiasson, Peter – Mikael Giljam – Henrik Oscarsson - Lena Wängnerud, 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5 uppl. Stockholm: Norstedts juridik.

FNSR, 2000. "Resolution 1325". [Elektronisk] https://web.archive.org/web/20111014161205/http://www.un.org/events/res_1325_e.pdf hämtdatum: 2020-05-10.

Gustavsson, Jakob, 2014. "Utrikespolitiskt beslutsfattande" i Jakob Gustavsson och Jonas Tallberg (red.) *Internationella relationer*. 3 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 259–278.

Hansson, Lena, 2008. "Colombia – bland kulor och kokain", Stockholm: Världspolitikens Dagsfrågor.

Hansson, Lena, 2018. "Colombia – På väg mot fred?", Stockholm: Världspolitikens Dagsfrågor.

Hudson, Valerie M. - Mary Caprioli - Bonnie Ballif-Spanvill - Rose McDermott - Chad F., 2008. "The Heart of the Matter: The Security of Women and the Security of States", *International Security*, vol. 33, nr. 3, s. 7-45.

Hudson, Valerie M. - Benjamin S. Day, 2020. *Foreign Policy Analysis: Classic and contemporary theory*. 3 uppl. London: Rowman & Littlefield.

Kaldor, Mary, 2012. *New and Old wars*. 3 uppl. Cambridge: Polity Press.

Kronsell, Annica, 2014. "Feminism" i Jakob Gustavsson och Jonas Tallberg (red.) *Internationella relationer*. 3 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 115–130.

Morin, Jean-Frédéric – Jonathan Paquin, 2018. *Foreign Policy Analysis: A Toolbox*. London: Palgrave Macmillan.

Olsson, Louise, 2017. "Fred och Säkerhet ur ett jämställdhetsperspektiv" i Karin Aggestam och Kristine Höglund (red.) *Om krig och fred*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 259-272.

O'Reily, Marie – Andrea Ó Súilleabháin – Thania Paffenholz, 2015. "Reimagining Peacemaking: Women's Roles in Peace Processes", New York: International Peace Institute.

Paarlberg-Kvam, Kate, 2018. "What's to come is more complicated: feminist visions of peace in Colombia", *International Feminist Journal of Politics*, vol. 21, nr 2, s. 194 – 223.

Paffenholz, Thania - Nick Ross - Steven Dixon - Anna-Lena Schluchter - Jacqui True, 2016. "*Making Women Count - Not Just Counting Women: Assessing Women's Inclusion and Influence on Peace Negotiations*", Geneva: Inclusive Peace and Transition Initiative.

Peterson, Spike V., 1992. *Gendered States: Feminist (Re)Visions of International Relations Theory*. Boulder: Lynne Rienner.

Ramsbotham, Oliver – Tom Woodhouse – Hugh Miall, 2016. *Contemporary Conflict Resolution*. 4 uppl. Cambridge: Polity Press.

Romaniuk, Scott Nicholas - Joshua Kenneth Wasylciw, 2010. "'Gender' includes men too! Recognizing masculinity in security studies and international relations", *Perspectives*, vol. 18, nr. 1, s. 23-39.

Salvesen, Hilde – Dag Nylander, 2017. *Towards an inclusive peace: women and the gender approach in the Colombian peace process*. [Elektronisk] <https://noref.no/Publications/Regions/Colombia/Towards-an-inclusive-peace-women-and-the-gender-approach-in-the-Colombian-peace-process> hämtdatum: 2020-05-07.

Sedacca, Nathalie, 2019. "The 'turn' to Criminal Justice in Human Right Law: An Analysis in the Context of the 2016 Colombian Peace Agreement", *Human Right Law Review*, vol. 19, nr 2, s. 315-345.

Sheppard, Laura J., 2011. "Sex, Security and Superhero(in)es: From 1325 to 1820 and Beyond", *International Feminist Journal of Politics*, vol. 13, nr. 4, s. 504-521.

Sjoberg, Laura, 2013. *Gendering Global Conflict: Towards a Feminist Theory of War*. New York: Columbia University Press.

Svenska Dagbladet, 2016. "Sverige ökar stödet till fredsprocessen i Colombia". Nyhetsartikel. 2016-09-14. [Elektronisk] <https://www.svd.se/sverige-okar-stodet-till-fredsprocessen-i-colombia>. Hämtdatum: 2020-05-11.

Teorell, Jan – Torsten Svenson, 2007. *Att fråga och att svara*. Samhällsvetenskaplig metod. Malmö: Liber.

Tickner, Ann J., 2014. *A Feminism Voyage Through International Relations*. New York: Columbia University Press.

Tickner, Ann J. – Jacqui True, 2018. "A Century of International Relations Feminism: From World War 1 Women's Peace Pragmatism to the Woman, Peace and Security Agenda", *International Studies Quarterly*, vol. 62, nr 2, s. 221-233.

True, Jacqui, 2013. "Feminism" i Scott Burchill och Andrew Linklater (red.) *Theories of International Relations*. 5 uppl. London: Palgrave Macmillan, s. 241-265.

True, Jacqui – Yolanda Riveros Morales, 2019. "Towards inclusive peace: Analysing gender-sensitive peace agreements 2000–2016", *International Political Science Review*, vol. 40, nr. 1, s. 23-40.

Utrikesdepartementet, 2016a. *Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Colombia*. [Elektronisk]
<https://www.regeringen.se/4a8028/contentassets/64cedffc5ed34540925e78a04e87313f/strategi-for-sveriges-utvecklingssamarbete-med-colombia-2016-2020.pdf>
hämtdatum: 2020-05-07.

Utrikesdepartementet, 2019. "*Handbook: Sweden's feminist foreign policy*".
<https://www.government.se/4ae557/contentassets/fc115607a4ad4bca913cd8d11c2339dc/hand-book---swedens-feminist-foreign-policy.pdf> Hämtdatum: 2020-04-30.

Wallström, Margot, 2015. *Tal vid Helsingfors universitet i samband med det svenska statsbesöket i Finland*. [Elektronisk]
<https://www.regeringen.se/tal/2015/03/tal-vid-helsingfors-universitet-i-samband-med-det-svenska-statsbesoket-till-finland/> Hämtdatum: 2020-05-14.

Wallström, Margot – Timo Soini, 2016. "*Medling: Det mest kraftfulla verktyget för fred*". 2016-01-29. [Elektronisk]
<https://www.regeringen.se/artiklar/2016/01/medling-det-mest-kraftfulla-verktyget-for-fred/> Hämtdatum: 2020-04-30.

Wibben, Annick T. R. – Catia Cecilia Confortini – Sanam Roohi – Sarai B. Aharoni - Leena Vastapuu – Tiina Viattinen, 2019. "Collective Discussion: Piecing-Up Feminist Peace Reachers", *International Political Sociology*, vol. 13, nr. 1, s. 86-107.

Youngs, Gillian, 2004. "Feminist International Relations: a contradiction in terms? Or: why women and gender are essential to understanding the world 'we' live in", *International Affairs*, vol. 80, nr 1, s. 75-87.

7.1 Forskningsunderlag

Utrikesdepartementet, 2015a. *Freden är inte hållbar utan kvinnors deltagande – utrikesminister Wallström besöker Colombia.* [Elektronisk] Tillgängling: <https://www.regeringen.se/artiklar/2015/05/freden-ar-inte-hallbar-utan-kvinnors-deltagande---utrikesminister-wallstrom-besoker-colombia/> hämtdatum: 2020-05-01.

Utrikesdepartementet, 2015b. *Fredsfrämjande, kvinnostöd och 140 år av diplomatiska relationer mellan Colombia och Sverige.* [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/debattartiklar/2015/05/fredsframjande-kvinnostod-och-140-ar-av-diplomatiska-relationer-mellan-colombia-och-sverige/> hämtdatum: 2020-05-01.

Utrikesdepartementet, 2016b. *Uttalande av utrikesministern med anledning av valresultatet i Colombia..* [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/uttalanden/2016/10/uttalande-av-utrikesministern-med-anledning-av-valresultatet-i-colombia/> hämtdatum: 2020-05-01.

Utrikesdepartementet, 2019. *Kvinnor, fred & säkerhet. Första rapporten från Sveriges nationella handlingsplan för genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016-2020.* [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/4adab0/contentassets/ead33c0dd10e47b1b614c413e756fac1/forsta-rapporten-fran-sveriges-nationella-handlingsplan-for-genomforande-av-fns-sakerhetsradsresolutioner-om-kvinnor-fred-och-sakerhet-20162020> hämtdatum: 2020-05-01.

Wallström, Margot, 2016a. *Tal i riksdagen – hur feministisk är Sveriges utrikespolitik.* [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/tal/2016/03/tal-i-riksdagen-7-mars-om-hur-feministisk-ar-sveriges-utrikespolitik/> hämtdatum: 2020-05-01.

Wallström, Margot, 2016b. *Kvinnorna behövs för en hållbar fred.* [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/debattartiklar/2016/03/kvinnorna-behovs-for-en-hallbar-fred/> hämtdatum: 2020-05-01.

Wallström, Margot - María Angela Holguín, 2016. *Kvinnor måste inkluderas för en hållbar fred.* [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/debattartiklar/2016/12/kvinnor-maste-inkluderas-for-en-hallbar-fred/> hämtdatum: 2020-05-01.

Wallström, Margot – Isabella Lövin, 2016. *Sverige får viktig roll i Colombias fredsavtal*. [Elektronisk] <https://www.regeringen.se/debattartiklar/2016/09/sverige-far-viktig-roll-i-colombias-fredsavtal/> hämtdatum: 2020-05-01.